V spomin Vladimirju Ferjančiču

Sredi julija 2020 je ugasnilo življenje Vladimirja – Lada – Ferjančiča, geologa, ki je pustil svojo sled na področju regionalne geologije in hidrogeologije. Lado Ferjančič, ki so ga zaradi njegove dobrodušne in šegave narave njegovi prijatelji in bližnji sodelavci klicali Ati, je pri svojem vsakdanjem delu izhajal iz svojih dolgoletnih izkušenj terenskega, predvsem kartirajočega geologa. Bil je dober praktični poznavalec stratigrafije in litologije ter strukturnih razmer širšega območja Gorenjske in zahodne Slovenije.

Vladimir Ferjančič se je rodil 13. julija 1934 v Ljubljani v delavski družini materi Ivani in očetu Ivanu. Mladost je preživljal v Ljubljani, kjer je hodil v osnovno šolo, med drugo svetovno vojno tudi v nemško osnovno šolo, kjer se je naučil tekoče nemško, kar je kasneje igralo pomembno vlogo pri njegovem sodelovanju z avstrijskimi geologi. Z materjo sta po vojni stanovala v Fondovih blokih za Bežigradom. Po končani osnovni šoli se je vpisal na Geološko srednjo tehniško šolo v Beogradu, ki jo je z diplomo končal 24. junija 1954. Po zaključku srednješolskega šolanja se je jeseni leta 1954 vpisal na študij geologije na Univerzi v Ljubljani, ki pa ga ni dokončal. Kot geološki tehnik se je zaposlil februarja leta 1959 na Geološkem zavodu Ljubljana, kjer je pričel delati na projektu Osnovna geološka karta Jugoslavije. Istega leta se je poročil z ženo Olgo in v zakonu sta se jima rodila dva sinova. V obdobju zgodnjih šestdesetih let 20. stoletja, ko je velik del geologov Geološkega zavoda Ljubljana delal v Alžiriji, je pri teh raziskavah v letih 1963 in 1964 sodeloval tudi sam. Leta 1983 je iz sektorja Geološkega zavoda Ljubljana, ki se je ukvarjal z regionalno geologijo, preselil na Oddelek za hidrogeologijo in inženirsko geologijo, na katerem je ostal do svoje upokojitve januarja leta 1996. V devetdesetih letih, po osamosvojitvi Slovenije, je v državi široko zacvetela podjetniška pobuda. Nove in spremenjene razmere je izkoristil tudi Lado Ferjančič. Že nekoliko pred upokojitvijo je ustanovil Getes d.o.o. podjetje, ki je bilo registrirano za geologijo, tehniko, svetovanje in trgovino, v okviru katerega je bil aktiven tudi po upokojitvi. Na področju hidrogeologije je v svojem podjetju delal tako rekoč vse do svoje smrti 17. julija 2020. V geologiji je aktivno deloval več kot šestdeset let.

Vsebinsko gledano lahko Ferjančičevo geološko delo razdelimo v dve obdobji. Prvo obdobje predstavlja delo na področju regionalne geologije, kjer je kot terenski geološki tehnik delal na vrsti osnovnih geoloških kart Jugoslavije. Pri izdelavi geoloških kart je v terenski ekipi najprej sodeloval s prof. dr. Marijem Pleničarjem, po njegovem odhodu na fakulteto pa s Karlom Gradom. S slednjim sta v soavtorstvu pripravila karto lista Kranj (izšla 1974) in njen tolmač (izšel leta 1976). Sodeloval je še pri izdelavi skoraj vseh listov geoloških kart na območju Slovenije. To so bili listi kart: Postojna, Ribnica, Gorica, Trst, Slovenj Gradec, Beljak in Ponteba, Ljubljana, Ravne na Koroškem ter Tolmin in Videm. Oddelek za regionalno geologijo Geološkega zavoda Ljubljana je občasno sodeloval tudi pri raziskavah mineralnih surovin, zlasti pri ugotavljanju regionalnih geoloških razmer na področju nekaterih slovenskih kovinskih rudnikov. Ferjančič je kot kartirajoči geolog delal tudi na teh raziskavah. V Alžiriji je sodeloval pri regionalno geoloških terenskih raziskavah na območjih Kherzet Youssef in Djebel Gustar.

Drugo torišče njegovega dela predstavlja hidrogeologija. Z njo se je začel intenzivno ukvarjati v drugi polovici svoje kariere, po svojem prihodu na sektor Geološkega zavoda Ljubljana, ki se je ukvarjal s hidrogeološkimi raziskavami. V skladu s tedanjim načinom dela posameznih hidrogeologov, se je osredotočil regionalno, predvsem na probleme oskrbe s pitno vodo na območju Gorenjske. Tu je imel močne in dobre osebne stike z vodstvenimi delavci v lokalnih komunalnih podjetjih in v občinskih upravah. Glede na svojo odprto naravo je te stike stkal že med svojim delom regionalnega geologa, kasneje pa jih je utrjeval še kot hidrogeolog. Tako je deloval predvsem na področju nekdanjih velikih gorenjskih občin Kranj, Tržič, Radovljica in Jesenice. Te povezave je obdržal tudi kasneje, ko so ob reformi lokalne samouprave nastale manjše občine in jih ohranjal vse do svoje smrti. Sodeloval je pri vrtanju številnih vodnjakov in izgradnji zajetij za katere je prispeval hidrogeološka izhodišča, prav tako je pripravljal strokovne osnove za vodovarstvena območja.

V okviru njegovega hidrogeološkega dela je potrebno omeniti dva sklopa del. Prvi sklop predstavljajo hidrogeološke raziskave Karavank, kjer je prvi začel s prekomejnim sodelovanjem z avstrijskimi hidrogeologi na severni strani gorovja. Te raziskave so se pričele v sklopu gradnje cestnega predora skozi Karavanke med leti 1986 in 1989, pod njegovim vodstvom pa so se nadaljevale na območju celotnih zahodnih Karavank. Pri teh raziskavah je sodeloval vse do upokojitve. Drug pomemben segment njegovega hidrogeološkega dela predstavlja pobuda za izvedbo dveh globokih geotermalnih vrtin na območjih, ki predhodno niso veljale za geotermalno zanimiva. Prva vrtina je bila izvedena na območju Cerknega, segla je v globok dolomitni vodonosnik. Druga vrtina je bila izvedena v Kranjski gori na območju Savskega preloma. Če je prva vrtina podala zadovoljive rezultate in je omogočila tudi nov vpogled v regionalne geološke razmere na območju

Cerknega, pa pri drugi vrtini temu ni bilo tako. Žal je pri vrtini na območju Kranjske gore prišlo do širših nesporazumov in sporov v stroki, zaradi česar tudi podatki, ki so bili pridobljeni v okviru teh del, nikoli niso bili vpeti v širši regionalno geološki kontekst.
Vladimir Ferjančič je bil strasten zbiralec mineralov. Dolga časa je bil aktiven v društvih in neformalnih skupinah, ki so se ukvarjale s tem lepim in zanimivim hobijem. Čeprav je z minerali tudi občasno trgoval, je bila to predvsem zbirateljska strast. Za seboj je pustil lepo zbirko.
Ati je v družbi vedno skrbel za dobro voljo. Bil je vztrajen pripovedovalec, predvsem pa je imel na zalogi veliko šal, ki jih je stresal kot iz rokava. Prav zaradi tega je bil vedno dobrodošel sodelavec in gost, ki je znal včasih suhoparno geologijo in hidrogeologijo približati tudi navadnim ljudem, laikom, prav zaradi tega so mu ti zaupali in mu prepustili marsikatero delo, ki ga drugi hidrogeologi sicer ne bi dobili. Sodeloval je pri obsežnem pionirskem geološkem kartiranju slovenskega ozemlja, prispeval pa je tudi k nekaterim začetkom pomembnih hidrogeoloških del in raziskav, to sta regionalna hidrogeologija in geotermija. Čeprav nam pokojni Lado ni zapustil nobenih znanstvenih objav, kar je danes morda ne najbolj ustrezna mera dela aktivnih geologov, pa sta, ne glede na to, njegova energija in pozitivna naravnanost prispevali k napredku slovenske geologije. In nenazadnje, njegovi pomembni dosežki ostajajo številni še delujoči vodnjaki in zajetja za oskrbo prebivalstva s pitno vodo. Vsi ki smo ga poznali, ga bomo ohranili v prijetnem spominu.

Mihael Brenčič